

ODBORNÁ PRAXE I
Obor Sociální patologie a prevence
prezenční forma studia

- Garant** PhDr. Vladimíra Kocourková, Ph.D.; vladimira.kocourkova@fvp.slu.cz
- Rozsah** **72 hod./semestr**, tj. 6 hod./týdně. Týdenní doba musí být v případě prezenčního studia dodržena. Rozložení v rámci týdne po dohodě se zařízením, 2x3h, 3x2h. Je možno po dohodě se zařízením využít ranní i odpolední prostor. Rozvržení praxe pak zůstává po celou dobu stejné.
- Termín** Praxe je realizována v průběhu zimního semestru akademického roku 2019/2020, tj. od 23. 9. 2019 - 22.12.2019
- Rozpis praxe** Nejpozději 28. 9. 2019 je nutno garantovi praxe předat/zaslat přesný rozpis praxe (viz formulář rozpis praxe)

Termín podpisu smlouvy: 11. – 13. 9. na sekretariátu UPPV (8.00 – 11.00, 12.00 – 15.00)
Zanést do nejpozději do 20. 9. do přidělené školy, kde smlouvu potvrdí - zanést zpátky
nejpozději 23. 9. na sekretariát UPPV

Základním předpokladem pro výkon Odborné praxe I je dodržování základních etických norem a pravidel, především mlčenlivost, která vychází ze zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Dále také zásad BOZP.

Zaměření

Odborná praxe je významnou nedílnou součástí studia oboru Sociální patologie a prevence. Slouží jednak k seznámení s činností profese možného budoucího působení, jednak k posílení a rozvoji kompetencí získaných v rámci studia. Činnosti realizované v rámci Odborné praxe I by měly studentům konkrétně umožnit především seznámení se se základními charakteristikami profese vychovatele a pedagoga volného času.

Zařízení, kde může být Odborná praxe I vykonávána jsou především:

- školní družina
- školní klub
- nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Cíl

Cílem této praxe je uvedení studenta/ky do pedagogické reality, tj. přispět k vytváření reálné představy o profesi, vést k tvorbě prvních pedagogických dovedností, poukázat na

provázanost pedagogických a psychologických disciplín v reálné práci pedagoga a doplnit představy studentů o úloze vychovatele a pedagoga volného času ve výchovně vzdělávacím procesu.

Cílem také je, přispět k rozvoji kompetencí studenta získaných v rámci studia. Student by měl být schopen aplikovat teoretické poznatky do praxe - plánovat, realizovat a vyhodnocovat aktivity v rámci výchovně vzdělávacího procesu. V rámci Odborné praxe I se jedná zejména o aktivity volnočasového a primárně preventivního charakteru.

Průběh praxe

Nejpozději při nástupu na praxi (první den praxe) jsou studenti povinni představit se vedení příslušné organizace a ve spolupráci pracovníkem zařízení (mentorem), který je praxí v zařízení provází, **zpracují základní plán činnosti** v souladu s požadavky na Odbornou praxi I v rámci svého studia. Tak, aby obě strany věděly, co od sebe mohou vzájemně očekávat.

Nejpozději v prvním týdnu praxe studenti prostudují legislativní a další dokumenty, které se pojí s činností daného zařízení.

Na počátku praxe (2.–3. týden) studenti absolvují 2 monitorovací pozorování svého mentora (pracovníka, který je má v zařízení na starosti) a písemně je zpracují (viz Formulář pro monitorovací pozorování). Toto monitorovací pozorování předem s mentorem domluví a následně společně s ním provede rozbor.

V rámci monitorovací činnosti se studenti zaměří na pozorování těchto pedagogických jevů:

- komunikativní dovednosti pedagoga,
- časové a obsahové rozvržení výchovně vzdělávací a zájmové činnosti,
- charakteristiku forem a metod výchovně vzdělávací a zájmové činnosti,
- formulaci a hodnocení splnění výchovně vzdělávacích cílů,
- řešení konfliktů a nestandardních situací,
- užití odměn a trestů,
- atmosféru při výchovně vzdělávací a zájmové činnosti,
- využití pomůcek,
- pozorování dětí a jejich projevů, reakcí během výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, aj.

V rámci praxe se studenti aktivně zapojují do reálného života instituce formou spolupráce s mentorem, pomocí a plněním potřebných úkolů, účastí na veškerých aktivitách zařízení probíhajících v období praxe. Zapojení probíhá především na základě vlastní aktivity ze strany studentů. Studenti tedy nečekají na vyzvání a pokyny pracovníka zařízení - mentora!!!

Studenti jsou povinni svou činnost plánovat a připravovat. Vždy se s pracovníkem dohodnou předchozí den praxe na aktivitách, které by rádi realizovali následující den praxe!!!

Při zapojení studenta/studentky do běžného chodu dané instituce jde zejména o:

- přípravu prostor na výchovně vzdělávací a zájmové činnosti (prostorové uspořádání, příprava pomůcek, techniky),
- vyhledávání a studium knižních publikací, časopisů, internetových zdrojů atd. pro přípravu výchovně vzdělávací a zájmové činnosti,
- aktivní účast na administrativní práci zařízení,
- hodnocení chování a aktivity všech dětí,
- účast na všech akcích pořádaných institucí v době konání praxe,
- **2 monitorovací pozorovánís** následným rozbořems mentorem (viz formulář pro monitorovací pozorování), **(nutno písemně zpracovat - součást deníku praxe)**
- **realizace samostatnýchvýchovně vzdělávacích či volnočasových výstupů (aktivit s cílovou skupinou) vždy po dohodě s mentorem; z toho u 6 aktivit–** (rozsah výstupu cca 20 min.), **nutno mítředem písemně zpracovanou přípravu - součást deníku praxe**(*Příprava obsahuje zejména: popis aktivity/téma, cíl/cíle, časovou představu, pomůcky, použitou metodu a organizační formu.*)Aktivity musí být z různých oblastí v zájmových činností (společenskovední, pracovně-technické, přírodovědné, esteticko-výchovné, tělovýchovné - sportovní), tj. nesmí být všechny zaměřeny např. na tvoření, kreslení apod.
- **realizace 1 výchovně vzdělávací/zájmové činnosti tematicky zaměřené na oblast primární prevence rizikového chování (nespecifická nebo případně i specifická prevence).** Tato příprava musí být konzultována předem s mentorem i garantem praxe v rámci semináře. **(nutno písemně zpracovatpřípravu - součást deníku praxe)**
- realizace slovních rozborů vlastní výchovně vzdělávací a zájmové činnosti s mentorem (pracovníkem v zařízení).

Výstup

Výstupem praxe je především:

- Potvrzení o praxi (Mentor - pracovník v zařízení, který má studenta na starosti)potvrdí studentovi absolvování praxe dle příslušných pokynů a stvrdí svým podpisem pravdivost obsahu pedagogického deníku.

- Mentor dále zpracuje stručné hodnocení studenta na příslušném formuláři a doporučí nebo nedoporučí udělení zápočtu. Hodnocení studenta zasílá mentor garantovi elektronicky, nepředává tedy studentovi přímo do ruky!
- Pedagogický deník praxe (struktura viz níže).

Hodnocení praxe

V rámci udělování zápočtu bude zohledněno:

- **hodnocení studenta příslušným garantem praxe,**
- **kvalita zpracování konkrétních úkolů v deníku praxe,**
- **aktivní účast na Semináři k odborné praxi I,**
- **nebude-li některý z uvedených požadavků řádně splněn, nebude zápočet udělen.**

Struktura deníku praxe - nutno dodržet

1. Obecná charakteristika zařízení, jeho cílů a smyslu existence s ohledem na zákony, vyhlášky, metodické pokyny, kterými se řídí, financování apod. (minimálně 30 řádků).
2. Základní dokumenty a dokumentace zařízení.
3. Konkrétní charakteristika zařízení – prostředí, vybavení, subjektivní dojem, jak na vás zařízení působí (minimálně 30 řádků).
4. Popis cílové skupiny/skupin v zařízení. Specifika cílové skupiny ve vztahu k realizované činnosti. Vlastní předchozí zkušenost s cílovou skupinou. Student si v rámci praxe všímá dětí, které se v zařízení vyskytují, pozoruje jejich chování při různých aktivitách, sleduje jejich posun, problémy, zapojení do aktivit s ostatními apod. Zvolí si jedno z dětí, které se nějakým způsobem "vymyká" (nezapojuje se, vykazuje problémové chování apod.), pokusí se v této části deníku praxe popsat daný "případ" a zamýšlí se nad příčinami a navrhuje možná řešení. (Nejedná se o kazuistiku jako takovou, ale o výsledky pozorování.) Vše zachycuje v této části deníku praxe.
5. Popis silných a slabých stránek ve vztahu k cílové skupině.
 - Co si myslíte, že je vaší silnou stránkou při práci s dětmi a naopak?
 - Kde cítíte své limity, kam byste se rádi posunuli? (Nesmí být jen výpis vlastností. Spíše zamyšlení. Být konkrétní.)
 - Plus - zhodnocení svých momentálních kompetencí pro práci s touto cílovou skupinou na škále od 0 - 10, kdy 0 je žádné kompetence, 10 maximální kompetence. A také jak bude stav podle vás vypadat úspěšném absolvování studia (vaše představa).

6. Obsahová náplň jednotlivých dnů tak, aby bylo zcela zřejmé, co jste v jednotlivé dny dělali (max. 3 dny na jednu stranu).

7. Formuláře monitorovacího pozorování (2x).

8. Příprava výchovně vzdělávací činnosti zaměřené preventivně (1x) + následný popis reálného průběhu a rozbor.

9. Přípravy výchovně vzdělávací/volnočasové činnosti (6x) + následný popis reálného průběhu a rozbor.

10. Docházka.

11. Hodnocení praxe.

12. Autoevaluace (vlastní zhodnocení praxe).

- Co vás na praxi zaujalo, co se vám líbilo, co vás obohatilo, zvýšilo vaše kompetence?
- Co vás na praxi překvapilo, s čím jste měli problém, co se vám nelíbilo.
- Celkové zhodnocení praxe, přínosu atp.